

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
27015311	A Pinguela	Monforte de Lemos	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
TCP	Téxtil, confección e pel	CMTCP01	Confección e moda	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0270	Acabamentos en confección	2023/2024	8	140	168

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	SONIA LÓPEZ CAMPOS
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión equipo directivo

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

1. A programación atópase contextualizada nos espazos que o IES A PINGUELA ten destinados á Familia Textil na planta baixa talleres D e na aula 112.

A presente programación, situada no último nivel de concreción, ten como finalidade adaptar os elementos do currículo para un grupo de alumnado (8) é para un período concreto, establecendo o plan de actividades de ensinanza-aprendizaxe e o modo en que se organizará o alumnado, os espazos, os recursos, os tempos...O seu obxecto e minimizar a improvisación, constituíndose no documento de guía e orientación da miña práctica docente.

Esta concibida dun xeito aberto, flexible e dinámico que permitirá reflexionar, revisar e avaliar o proceso para mellorar a acción docente.

Cofecer o contexto, e dicir, a contorna social, histórico e xeográfico, faise importante na medida en que debemos adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe a devandita contorna. O contexto está condicionado por dous tipos de factores:

-Factores de obrigatorio cumprimento, e dicir, a lexislación de aplicación.

-Factores circunstancias como poder ser o centro, a aula e o alumnado.

A lexislación q/ue afecta a esta programación, divídise en tres niveis: ámbito nacional, autonómico e de centro.

- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa (LOMCE)

-Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, na súa modificación pola Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.

-Decreto 72/2010, do 8 de abril, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título técnico en confección e moda.

2. As ocupacións e os postos de traballo, máis salientables, tendo en conta o sector produtivo na area de influencia do noso IES son os seguintes:

- Confeccionista.

-Especialista en confección.

-Oficial de confección.

-Cortador/ora de pezas e artigos téxtiles.

-Operador/ora de máquinas industriais de coser e bordar.

-Cosedor/ora ensamblador/ora

-Marcador/ora de pezas e artigos en téxtil e pel.

-Pasador/ora acabador/ora

-Operador/ora de máquinas de remate.

O currículo que se establece neste módulo ten en conta obxetivos, competencias básicas, contidos, métodos pedagóxicos, e criterios da avaliación, que o alumno debe alcanzar o finalizar o ciclo formativo.

Os contidos que os alumnos va a aprender o longo do curso 2023/24 están basados nos contidos do currículo e na relación ca realidade socio-económica gallega en general e cas empresas das área de Lugo e Ourense preto donde se atopa dito centro.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Máquinas de acabados	Explicación do funcionamento das máquinas de acabados que existen no taller	25	15
2	Acabados en prendas e artigos téxtiles e de pel	Acabados de pezas exteriores téxtiles, de punto e de pel	40	25
3	Tratamentos especiais de remate	Explicación da realización de acabados segundo a moda	35	20
4	Pasada de ferro	Aplicación de diferentes técnicas de pasar o ferro	25	15
5	Presentación comercial de artigos acabados	Técnicas de dobrado, embolsado e almacenaxe de artigos	25	15
6	Normas de seguridade nos acabados de confección	Aplicación de medidas de seguridade e prevención de riscos	18	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Máquinas de acabados	25

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Prepara máquinas e outros equipamentos de acabamentos en confección, xustifica a secuencia de operacións e identifica os parámetros de funcionamento.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Interpretouse a información e os manuais no referente ao funcionamento, á utilización e á posta a punto das máquinas e dos equipamentos de remate.
CA1.2 Descríbóronse as características das máquinas e dos equipamentos de remate.
CA1.3 Preparáronse os utensilios e os materiais requiridos para o remate de produtos de confección.
CA1.4 Comprobose o correcto funcionamento dos seus sistemas de seguridade.
CA1.5 Realizouse o mantemento de primeiro nivel das máquinas e dos equipamentos de remate.
CA1.6 Realizouse a preparación e mantemento con autonomía, orde, método e precisión.

4.1.e) Contidos

Contidos
Información técnica para o proceso de remate.
Posta a punto das máquinas de acabado.
Maquinaria para a termofixación e o remate en seco e húmido de pezas e artigos téxtiles.
Equipamentos de pasada do ferro a pezas e artigos téxtiles.
Filtros de auga e vapor nos ferros de pasar.
Caldeiras de vapor.
Lubricación, engraxamento e limpeza de máquinas de acabado.
Sistemas de seguridade específicos: funcionamento e comprobación.
Mantemento de primeiro nivel en máquinas e ferramentas de remate.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Acabados en prendas e artigos téxtiles e de pel	40

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Remata o produto de confección, analiza as súas características e xustifica a técnica seleccionada.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Descríbóronse os procedementos de termofixación.
CA2.2 Descríbóronse as técnicas de remate: lavado, vaporización e secado.
CA2.3 Aplicáronse técnicas de termofixación.
CA2.4 Aplicáronse técnicas de remate en seco e húmidas.
CA2.5 Comprobase a calidade do remate e asegurouse de que o produto non sufra alteracións de forma.
CA2.6 Analizouse o comportamento dos materiais no proceso de remate.

4.2.e) Contidos

Contidos
Fichas técnicas de remate de confección á medida en pezas exteriores.
0Lavado: programas, parámetros e procedementos.
Vaporización: comportamento dos materiais.
Secado: características e parámetros.
Remate manual de pezas exteriores en téxtil.
Remate manual de pezas exteriores de pel.
Remate manual de pezas exteriores en xénero de punto.
Aplicacións exteriores e de adobío en pezas rematadas.
Fichas técnicas de remate de confección industrial en pezas exteriores.
Fichas de control de calidade de pezas exteriores en confección industrial e á medida.
Características para conferir: aspecto, tacto e propiedades físicas.
Termofixación: procedementos e materiais.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Tratamientos especiais de remate	35

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Aplica tratamentos especiais de remate de pezas e artigos téxtiles e de pel, e analiza os aspectos e as características que marcan as tendencias de moda.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Descríbense as características dos acabamentos especiais asociadas ás tendencias ou aos estilos de moda.
CA3.2 Preparáronse e programáronse equipamentos e máquinas para procesos especiais de acabado.
CA3.3 Aplicáronse tratamentos especiais de remate de pezas para lles conferir características asociadas ás tendencias ou aos estilos de moda.
CA3.4 Identifícanse e preparáronse produtos químicos utilizados nos tratamentos especiais de acabado.
CA3.5 Aplicáronse tratamentos especiais de avellentamento, plisaxe, abrasión local, etc.
CA3.6 Controláronse os parámetros de tempo, temperatura, presión e, de ser o caso, adición de produtos químicos ou abrasivos en cada un dos tratamentos especiais aplicados.
CA3.7 Pasóuselles o ferro ás pezas ou aos artigos tratados, para lles proporcionar a súa conformaxe prevista.

4.3.e) Contidos

Contidos
Procesos especiais de acabado.
Produtos químicos: tipos, usos e efectos obtidos.
Tratamentos especiais: avellentamento, plisaxe, descoloración, abrasión total, lavado á pedra, laser marking , tie dye e scrunch .

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Pasada de ferro	25

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Pásalles o ferro a pezas e a artigos téxtiles, e analiza a calidade do produto final.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Recoñecéronse as máquinas, os equipamentos e os accesorios para a pasada do ferro a pezas e a artigos téxtiles.
CA4.2 Descríbóronse as fases do manexo de máquinas de pasar o ferro na confección á medida.
CA4.3 Aplicáronse técnicas de pasada para o remate das pezas confeccionadas á medida con tecidos de calada.
CA4.4 Aplicáronse técnicas de pasada para o remate das pezas confeccionadas á medida con tecidos de punto.
CA4.5 Aplicáronse técnicas de pasada para o remate das pezas de pel confeccionadas á medida.
CA4.6 Realizouse a presentación final das pezas de téxtil ou pel, procurando obter a aparencia máis selectiva posible.

4.4.e) Contidos

Contidos
Maquinaria para lle pasar o ferro a pezas e artigos téxtiles.
Parámetros da pasada: temperatura, presión, tempo e vapor.
Procedemento de pasada en función dos seus parámetros e das características dos materiais, e das pezas ou dos artigos.
Pasada do ferro a pezas exteriores de tecidos de calada.
Pasada do ferro a pezas exteriores de xénero de punto.
Pasada do ferro a pezas e artigos téxtiles e de pel con acabamentos especiais.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Presentación comercial de artigos acabados	25

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA5 - Presenta artigos rematados, para o que analiza fichas técnicas, etiquetaxe e a normativa.	SI

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA5.1 Descríbóronse as técnicas e os materiais para a presentación de artigos acabados.
CA5.2 Aplicáronse técnicas para a presentación do artigo rematado.
CA5.3 Descríbóronse as características da etiquetaxe exterior.
CA5.4 Etiquetáronse pezas e artigos téxtiles e de pel.
CA5.5 Efectuouse a presentación final de artigos pregados, colgados en percha e embolsados.
CA5.6 Recoñecéronse os materiais e os tipos de almacenaxe das pezas e dos artigos acabados.

4.5.e) Contidos

Contidos
Operacións de presentación de artigos acabados.
Maquinaria para o pregamento e o embolsamento.
Pregamento e embolsamento de pezas e artigos téxtiles e de pel na confección industrial.
Etiquetaxe: tipos e características.
Presentación final: criterios técnicos, estéticos e comerciais.
Almacenaxe.
Presentación final do produto.

4.6.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
6	Normas de seguridade nos acabados de confección	18

4.6.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA6 - Cumpre as normas de prevención de riscos laborais e ambientais no remate de produtos de confección, e identifica os riscos asociados e as medidas de protección.	SI

4.6.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA6.1 Identifícaronse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas e útiles para a confección á medida.
CA6.2 Operouse con máquinas de costura e acabamento na confección á medida, respectando as normas de seguridade.
CA6.3 Identifícaronse as causas máis frecuentes de accidentes na manipulación de materiais, ferramentas e máquinas para costura e acabamentos na confección á medida.
CA6.4 Descríbíronse as medidas de seguridade e de protección persoal que cumpra adoptar na preparación e na execución das operacións de confección á medida.
CA6.5 Relacionouse a manipulación de materiais, ferramentas e máquinas de coser e pasar o ferro coas medidas de seguridade e protección persoal requiridas.
CA6.6 Identifícaronse as posibles fontes de contaminación do ámbito ambiental.
CA6.7 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.
CA6.8 Aplicáronse técnicas ergonómicas nas operacións de confección á medida.

4.6.e) Contidos

Contidos
Normas de prevención de riscos.
Normativa de seguridade na utilización de máquinas, útiles e equipamentos complementarios e rematados de confección á medida.
Elementos de seguridade implícitos en máquinas industriais de remate na confección industrial e á medida.
Elementos externos de seguridade (luvas e lentes).
Condições de seguridade no posto de traballo.
Ergonomía na confección á medida.
Limpeza e conservación das máquinas e do posto de traballo.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

UD 1: CONECENDO AS MÁQUINAS

- CA1.1. Interpretouse a información e os manuais no referente ao funcionamento, á utilización e á posta a punto das máquinas e dos equipamentos de remate.

CA1.3. Preparáronse os utensilios e os materiais requiridos para o remate de produtos de confección.

CA1.6. Realizouse a preparación e mantemento con autonomía, orde, método e precisión.

UD 2: ACABANDO PRENDAS E ARTIGOS TÉXTILES E DE PEL

CA2.3. Aplicáronse técnicas de termofixación.

CA2.4. Aplicáronse técnicas de remate en seco e húmidas.

CA2.5. Comprobouse a calidade do remate e asegurouse de que o produto non sufra alteracións de forma.

UD_3: TRATAMIENTOS ESPECIAIS DE REMATE

CA3.2 - Preparáronse e programáronse equipamentos e máquinas para procesos especiais de acabado.

CA3.3. Aplicáronse tratamentos especiais de remate de pezas para lles conferir características asociadas ás tendencias ou aos estilos de moda.

CA3.5. Aplicáronse tratamentos especiais de avellentamento, plisaxe, abrasión local, etc.

CA3.7. Pasóuselles o ferro ás pezas ou aos artigos tratados, para lles proporcionar a súa conformaxe prevista.

UD 4: QUITANDO ARRUGAS EN PRENDAS E ARTIGOS TÉXTILES E DE PEL

CA4.1. Recoficéronse as máquinas, os equipamentos e os accesorios para a pasada do ferro a pezas e a artigos téxtiles.

CA4.2. Descríronse as fases do manexo de máquinas de pasar o ferro na confección á medida.

CA4.3. Aplicáronse técnicas de pasada para o remate das pezas confeccionadas á medida con tecidos de calada.

UD 5: PRESENTACIÓN COMERCIAL DE ARTIGOS ACABADOS

CA5.2. Aplicáronse técnicas para a presentación do artigo rematado.

CA5.4. Etiquetáronse pezas e artigos téxtiles e de pel.

CA5.5. Efectuouse a presentación final de artigos pregados, colgados en percha e embolsados.

UD_6: NORMAS DE SEGURIDAD EN ACABADOS DE CONFECCIÓN

é CA6.1. Identificáronse os riscos e o nivel de perigo que supón a manipulación de materiais, ferramentas e útiles para a confección á medida.

CA6.2. Operouse con máquinas de costura e acabado na confección á medida, respectando as normas de seguridade.

CA6.4. Descríronse as medidas de seguridade e de protección persoal que cumpra adoptar na preparación e na execución das operacións de confección a medida

CA6.7 Valorouse a orde e a limpeza das instalacións e dos equipamentos como primeiro factor de prevención de riscos.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Responderán ó desenvolvemento da avaliación continúa nas súas diferentes fases.

A avaliación continúa terá en conta o seguinte:

Durante cada avaliación realizaranse diferentes actividades de aprendizaxe para favorecer a asimilación dos contidos do módulo, que serán

evaluadas polo docente para que o alumnado teña coñecemento do xeito correcto de execución.

Para cualificar a adquisición de ditos contidos, al final de cada trimestre se realizará un Suposto práctico tendo en conta os RA, CA e contidos do módulo e a valoración do Desempeño profesional.

Como IA se empregarán listas de cotexo, taboas de observación y PE.

O calculo da nota final da avaliación será: a media da nota do Supuesto práctico (80%) e o desempeño profesional (20%) (seguridade e hixiene no posto de traballo, uniformidade, execución das tarefas de apredinzaxe según as explicacións recibidas)

Para a superación positiva do módulo o alumno deberá acadar unha nota mínima de 5 de os 10 máximos.

Deberá ter realizada a lo menos un 70% das actividades de aprendizaxe propostas antes da data do suposto práctico (exame).

As actividades de aprendizaxe deberán ser realizadas, a lo menos nun 80% nas horas lectivas no centro educativo baixo a supervisión do profesor, para así poder observar a súa evolución.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

O alumnado que non supere a 1ª avaliación, ao ser avaliación continua, recuperará si aproba a 2ª avaliación, se organizarán traballos de reforzo para as partes nas que tivo maior dificultade.

No caso de non superar a 2ª avaliación no mes de XUNO se realizará unha proba teórica -práctica baseado nos contidos do módulo e que estará recollido no INFORME INDIVIDUALIZADO

*Parte practica (50%)

- Realización de exercicios prácticos similares aos realizados durante o curso (ollais, plixaxes, baixo, pasado ferro, presentación de artigos, etc..)

* Parte teórica (50%).

Para a superación positiva do módulo o alumno deberá acadar unha nota mínima de 5 de os 10 máximos.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

RECUPERACIÓN DAS PÉRDIDAS DE EVALUACIÓN CONTINUA

O alumnado que perdesse o dereito á avaliación continua no módulo terá dereito a unha proba final extraordinaria (Xuño) previa á

avaliación final de módulos BASADA NOS CONTIDOS DO MÓDULO Y QUE CONSISTIRÁ EN UNHA PROBA TEORICO-PRACTICA (50% - 50%)

Para a superación positiva do módulo o alumno deberá acadar unha nota mínima de 5 de os 10 máximos.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Ao termo o durante o desenvolvemento, de cada unha das U.D. establecidas na presente programación, y tratados este punto en las reuniones de ciclo y departamento, terásese en conta os seguintes puntos:

.- ¿Cumpríronse os obxectivos programados na U.D.?

.- ¿O tempo establecido para as actividades foi o adecuado?

.- ¿A metodoloxía empregada foi efectiva para conseguir os obxectivos?

.- ¿A motivación que se aplicou deu resultado?

Nos apartados nos que a resposta sexa negativa tratarase de corrixila ao longo das demais U.D.

Pasar documentos-formulario a alumnos para que valores en la práctica docente.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Ó comezo do curso farase unha avaliación inicial, consistente en preguntas sinxelas sobre CONFECCIÓN E MODA e de carácter xeral, para comprobar os coñecementos do alumnado e a motivación que os levou a matricularse neste ciclo de MODA E CONFECCIÓN e poder detectar si se necesita alguna medida de reforzo.

Se valorará o resultado da avaliación inicial nas reunións docentes do grupo.

- Se fose necesario, solicitaráse asesoramento e colaboración do departamento de Orientación do centro, para levar a cabo algunha medida adicional.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Si despois de realizar a avaliación inicial se atopan no grupo alumnos con algún tipo de discapacidade intelectual ou motriz ou algun outro tipo de dificultad, que lles impida seguir o ritmo normal das actividades da clase, no caso de necesitar reforzo educativo levarase a cabo: Dedicación maior ao alumnado con dificultades por parte do profesor.

Actividades para realizar na casa.

Axuda por parte dos compañeiros máis adiantados.

- En el caso de alumnos que tengan un nivel superior a la media, en ningún caso se frenará su aprendizaje, sino que se le dara la posibilidad de realizar más prendas o artigos o más ejercicios y subiendo un poco la complejidad, observando hasta donde son capaces de llegar.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

9.1.1 Posta en valor do patrimonio cultural de Galicia.

Atendendo os obxectivos anuais que desenvolven o Plan funcional e Estratéxico do Centro, concretamente:

*Potenciar a conservación do patrimonio cultural e facilitar a relación do alumnado cos seus maiores para que poidan empaparse do universo cultural que atesouran e así contribuir á conservación de tradicións, técnicas, usos, costumes e saberes.

¿Situar o galego como instrumento básico de difusión da cultura de Galicia e da cultura universal en todos os niveis e áreas educativas. *Facilitar a plena integración lingüística dos alumnos e alumnas procedentes de fóra de Galicia.

Se programan as seguintes actividades de carácter transversal:

9.1.2 Fomento do Plurilinguismo.

Atendendo os obxectivos anuais que desenvolven o Plan funcional e Estratéxico do Centro, concretamente: *Incrementar as competencias do alumnado en linguas estranxeiras.

Inculcaráselle ao alumnado valores como:

Respecto aos compañeiros por razón de sexo, nacionalidade, relixión, etcétera.

Prestar axuda aos compañeiros cando estes a necesiten.

Ter en conta os sentimentos dos demais.

Ser educado, agradable e cortés con profesores e compañeiros.

Promoverase en todas as accións levadas a cabo no módulo a igualdade de xénero.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Se colaborará en todas as actividades complementarias que proponga no departamento (Visitas a diferentes fábricas de confección. Visitas a diferentes centros comerciais de roupa

10. Outros apartados

10.1) Metodoloxía

Metodoloxía maioritariamente será positiva e demostrativa aínda que nalgúns ocasións inculcáveselle ao alumno que investigue para así fomentar o seu autonomía.

Realízense dúas avaliacións, unha por trimestre, ao longo do curso.

SIMULTANEIDADE: Dado de que non dispoñemos de suficientes maquinas nin materiais nin espazos para que realicen certas prácticas todos ao mesmo tempo , como sería idóneo, exorpanse varias actividades para que segundo a dispoñibilidade de máquinas e materiais vaian rotando e evitar así aos máximo tempos mortos e aproveitar aos máximo tempos e recursos.

10.2) Recursos

Para a impartición deste modulo empregaranse os recursos existentes no centro: aulas-taller, laboratorio, tecidos, tinguiduras, computador, fíos, maquinas, libros, etc. Este ano utilizarase a aula virtual na que se subirán todos os apuntamentos necesarios para o desenvolvemento dos diferentes exercicios, así como vídeos e outros recursos para complementar a formación e explicacións realizadas na aula.

10.3) Escenarios educativos

No caso de que, por motivo da situación médica excepcional fose necesario impartir a docencia de forma semipresencial ou a distancia, nos apoiariamos nos recursos dixitais como aula virtual na que están organizados os módulos por unidades didácticas como na presente programación, están incluídos todos os contidos con recursos extras para facilitar a asimilación dos diferentes contidos, foros para poder consultar dúbidas, entrega de tarefas etc...; videoconferencias por CISCO WEB, correo electrónico, #etc,